

En vardag med krig och storpolitik

Kriget i Sävar rycker allt närmare.

Satsningen att på teatern gestalta hur Sverige förlorade Finland inleddes förra året och går på tisdag vidare med "Sveaborg".

Nästa år är det 200 år sedan slaget i Sävar som markerade slutet på kriget mot Ryssland och som fick till följd att Finland blev ryskt. Det är också det senaste – eller det sista om du är positivt lagd – kriget som Sverige var med i.

Det är också anledningen till att den ideella föreningen Interaktiv historia gav sig i kast med att uppmärksamma händelserna med hjälp av teater. De startade i december förra året med "Dagarna i Tilsit" som behandlade uppgörelsen 1807 mellan franske kejsaren Napoleon och ryske tsaren Alexander som innebar att Sverige fick Ryssland som fiende. I år är det dags för förlusten av Sveaborg 1808 och nästa år kommer det att fortsätta med en del av händelserna 1809.

Inte bara storpolitik

Men historiken AnnaSara Hammar som skrivit manus och regissören Emil Nilsson Mäki är båda noga med att påpeka att deras uppsättningar inte bara handlar om krig och storpolitik.

– Det är viktigt att blanda storpolitiken med vardagen, säger Emil.

– Jag tycker det är intressant att kommandanten Cronstedt är familjefader och att familjen bodde på Sveaborg, menar AnnaSara.

Det är alltså kring Carl Olof Cronstedt och hans familj som pjäsen handlar om. Cronstedt var kommandant på fästningen

PREMIÄR. På tisdag är det premiär på "Sveaborg" som handlar om händelserna 1808. Daniel Rudstedt spelar kommandant Cronstedt och Frida Sandberg hans hustru Beata.

FOTO: ANDREAS NILSSON

Sveaborg som ligger utanför Helsingfors, och den person som överraskade alla genom att kapitulera till ryssarna i maj 1808.

Den exakta anledningen till kapitulationen är en

sådan där fråga som inte har något riktigt slutgiltigt svar, men han var en av många officerare som inte riktigt trodde på kriget.

AnnaSara berättar också att Sveaborg på den ti-

den var mer än bara en fästning. Förutom soldaterna och deras familjer fanns även olika arbetare och hantverkare så under fredstid bodde det 11 000 människor på Sveaborg.

Men hur historiskt riktig är då "Sveaborg"?

Grundlig forskning

AnnaSara Hammar försäkrar att hon gjort grundlig forskning:

– Min inställning är att ligga så nära fakta som möjligt. Det finns fiktiva karaktärer men de är ganska typiska och jag låter dem inte inverka på det historiska skeendet.

Sedan finns det luckor där jag har fått fylla i en del.

Det är sex skådespelare som spelar pjäsens sju roller och AnnaSara Hammar tycker det är spän-

Fakta

SVEABORG KAPITULERADE 1808

- ✓ Sveaborg ligger på några öar utanför Helsingfors och var i början av 1800-talet Sveriges viktigaste del i försvaret av Finland. Det var en av världens största sjöfästningar och man trodde att det behövdes 20 000 man för att storma Sveaborg.
- ✓ Ryska armén intog Helsingfors 2 mars och startade belägringen av Sveaborg och 3 maj 1808 kapitulerar den svenska kommandanten Cronstedt och fästningen överlämnas till ryssarna.
- ✓ I Sävar stod det sista slaget på svensk mark 19 augusti 1809 och Finland blev ryskt.
- ✓ Pjäsen "Sveaborg" spelas 2–6 december och 9–14 december på Profilteatern.

ande att se resultatet av sitt skrivande.

– Det är en tacksam historia att berätta.

LARS BÖHLIN
lars.bohlin@folkbladet.nu
090/17 01 92

